

MAGYAR BALNEOLÓGIAI EGYESÜLET JUBILEUMI NAGYGYŰLÉSE

2010. november 19-21.

Helyszín:

Román Kulturális Központ

N. Balcescu Román Gimnázium,

Általános Iskola és Kollégium

5700 Gyula, Líceum tér 2.

PROGRAM

A test és a lélek egészségének oázisa

Magas színvonalú szálláshely szolgáltatás

Wellness programok

Teljes körű gyógyászati és egészségmegőrző szolgáltatások

Eztétikai orvoskozmetológia

Gasztronómia

Programszervezés

www.bmek.hu

5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.
Tel./fax: +36 66 454 156
E-mail: bmek@bekesmegye.com

Kedves Barátaim!

Egyesületünk jubileumi – 120 éves – kongresszusára hívlak Titeket.

A Magyar Balneológiai Egyesület az egyik leg-
régibbi magyar orvostársaság, melynek alapí-
tását 120 évvel ezelőtt döntötték el. A múlt
század eleji aranykort átmeneti hanyatlás
követte az Egyesület életében, de az elmúlt
évtizedekben ismét fellendülőben van a Bal-
neológia. Bizonyítékok erre az egyre nagyobb
létszámú és magasabb tudományos színvona-

lú kongresszusaink, melyeken az orvosszakma hazai és kül-
földi kiválóságai adnak elő rendszeresen. A balneológia mint
tudomány és mint gazdaságélénkítő egészségturisztikai lehe-
tőség remélhetőleg kiemelt szerepet kap a jövőben.

Biztos vagyok benne, hogy Erkel Ferenc centenáriumát ün-
neplő kiváló termálvízi adottságokkal rendelkező Gyula vá-
rosában méltóképpen ünnepeljük meg jubileumi kong-
resszusunkat.

Dr. Bender Tamás
egyetemi tanár

a Magyar Balneológiai Egyesület elnöke

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Időpont: 2010. november 19-21.

Helyszín: Román Kulturális Központ

**N. Balcescu Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium
5700 Gyula, Liceum tér 2.**

További információk a következő weblapon: www.motesz.hu

Magyar Balneológiai Egyesület elnöke: Dr. Bender Tamás
Magyar Balneológiai Egyesület főtitkára: Dr. Horváth Remény

Tudományos Szervezőbizottság

Elnöke: Dr. Bender Tamás

Tagjai:

Dr. Donáth Judit

Dr. Géher Pál

Dr. Gömör Béla

Dr. Hodinka László

Dr. Szekeres László

Helyi Szervezőbizottság

Dr. Keszthelyi Péter

Dr. Fejes Irén

Tudományos információ: Dr. Bender Tamás

E-mail: bender.tamas@irgalmass.hu

Kongresszus Szervező Iroda

MOTESZ Kongresszusi és Utazási Iroda

Információ: Sipos Alice, kiállítással kapcsolatban: Szalma Márta

H-1051 Budapest, Nádor u. 36.

Tel.: + 36 (06) 1 311 66 87, Fax: + 36 (06) 1 383 79 18

E-mail: congress@motesz.hu

Internet: www.motesz.hu

TUDOMÁNYOS PROGRAM

2010. november 19., péntek

14.00

Ünnepélyes megnyitó

Farkas Zoltán, Békés Megye Képviselő-testületének elnöke

Dr. Görgényi Ernő, Gyula város polgármestere

Dr. Kovács József, a Pándy Kálmán Kórház főigazgatója

Boros László Attila, a Gyulai Várfürdő Kft. általános igazgatója

Dr. Bender Tamás, a Magyar Balneológiai Egyesület elnöke

14.15–15.10 Tudományos ülés I.

Üléselnök: Géher Pál, Horváth Remény

1. Bender Tamás: Balneológia 2010 (10')

SCHULHOF emlékelőadások:

2. Nagy Csaba: Gyógyvíz vizsgálatok a kezdetektől napjainkig.
Eredmények, tények, érdekességek (10')

3. Oláh Mihály: A Hungarospa története (10')

Orvos- és várostörténeti előadások:

4. Gömör Béla: Miért jubileumi a kongresszusunk? (10')

5. Tokaji Ferenc: A gyulai gyógyfürdő története (10')

15.10–15.30 Szünet

15.30–16.40 KEREKASZTAL konferencia I.

HATÁRON TÚLI MAGYAR KOLLÉGÁKKAL

Moderátor: Gömör Béla

6. Lemko Ivan, Haysak Marhareyta (Ungvár): Kárpátalja természetes ásványvizeinek preventív és gyógyító értéke

7. Bálint Zsuzsanna (Sepsiszentgyörgy): A mofettás kezelés alkalmazása szív- és érrendszeri megbetegedésekben Kovásznán

8. Irsay László (Kolozsvár): Kiegészítő jelensége („burnout syndrome”) a balneológusok körében

Moderátori kérdésekre válaszolnak:

9. Atelean Noémi Mária (Marosvásárhely)

10. Klimó Attila (Magyarokanizsa)

16.40 **Díszelőadás**
11. Szollár Lajos: A bor, mint olyan... (30')

17.10 A Magyar Balneológiai Egyesület Közgyűlése (I. meghirdetés)

2010. november 20., szombat

9.00–10.00 Tudományos ülés II.
Üléelnök: Albel Andor, Szekeres László

12. Horváth Mónika: A fizioterapeuta képzés jelenlegi helyzete Magyarországon
13. Kincses Gyula: A hozzáadott érték szerepe a természetes gyógytényezők egészségturisztikai alkalmazásában
14. Ruzsinkó Ádám, Vizi István: Egészségturizmus munkaerő-piaci kutatás
15. Hodinka László: A munka-tevékenység, mint új egészséggazdasági trend új irány a balneoterápia kimenet-vizsgálatok számára
16. Donáth Judit: Költséghatékonyság a balneológiában (irodalmi áttekintés)
17. Bergmann Annamária, Békefi Ferenc, Gyarmati Noémi: A szénhidrogénbányászat melléktermékei

10.00–11.00 Tudományos ülés III.
Üléelnök: Kelemen Judit, Veress Gábor

18. Szekanecz Zoltán, Yehuda Shoenfeld: Fibromyalgia, krónikus fáradtság és „Asia” szindróma: egy teljesen új megközelítés és a balneoterápia hatásai
19. Bondor Gyula, Horváth József, Sonkoly Pál, Mándó Zsuzsanna: Pacemakerrel rendelkező betegek komplex fizioterápiája
20. Tomcsányi János: Gyógyvízi EKG monitorozás klinikai eredményei
21. Lukács Lajos: Innovatív, új szolgáltatás a gyógyvíztől eddig elzárt emberek számára
22. Székely Gabriella: Légzésfunkciós paraméterek változása légzőtornát követően csökkent légzéskiterítésű betegeknél
23. Göbl György: Miért fontosabb egy ujj zsibbadása, mint a négy másiké?

11.00–11.20 Szünet

11.20–12.20 Tudományos ülés IV.

Üléselnök: Szekanecz Zoltán, Kovács Csaba

24. Pintér Erika, Boros Melinda, Kemény Ágnes, Helyes Zsuzsanna, Sándor Katalin, Cseharovszky Renáta, Grósz Judit, Szolcsányi János, Sebők Béla, Kerécz Tamás: A harkányi gyógyvíz hatásmechanizmusának állatkísérletes vizsgálata, bőr, bél és ízületi gyulladásos betegségek modelljeiben (15')
25. Géher Pál: Az iszapkezeléssel kapcsolatos kutatások eredményei. Mi változott?
26. Gyarmati Noémi, Békefi Ferenc, Bergmann Annamária, Gyarmati József, Mózes Magdolna, Poprócsi Zsuzsanna: Iszapok alkalmazási módja a gyógyászatban
27. Hortobágyi Judit, Tantó Zsuzsanna, Komlódi Zsuzsanna: A harkányi gyógyvíz és kórház krónikája
28. Mester Ádám, Ortutay Judit: Laser terápia alkalmazásának tudományos bizonyítékokon alapuló módozatai

12.20–13.30 Ebédszünet

13.30–15.00 KEREKASZTAL konferencia II.

„Ivókúra hazai gyógyvizekkel”

Moderátor: Halmy László

29. Veress Gábor: A savanyúvíztől a szívkorházig
30. Halmy László: Ivókúra hazai gyógyvizekkel
további résztvevők:
31. Rabóczky Anita
32. Suskó Mihály
33. Győri Imre
34. Puskás Áron

15.00–15.20 Szünet

15.20–16.30 Tudományos ülés V.

Üléselnök: Kincses Gyula, Kovács Attila

35. Németh István: A fürdőszolgáltatások fejlesztésének aktuális kérdései
36. Szabó Erika: A rekreációs szolgáltatások bevezetésének tapasztalatai a Büki Gyógyfürdőben

37. Deák Eszter, Nagyné Félix Rita, Nagy Katalin: A gyógyfürdő-kezelések igénybevételének kérdőíves feldolgozása
38. Gomez Roberto, Gomez Izabella: Reumatológiai szakrendelésen javasolt fizioterápiás kezelések: szokás, hagyomány vagy hatékonyság?
39. Klimó Attila: A víz alatti trakció – mint komplex balneofizioterápiás módszer – hatékonyság vizsgálata cervikális és lumbális discopathiában, discus herniában
40. Varga Péter, Hetesi Csilla, Malmer Nagyzezsda: Okoz-e hüvelygyulladást a balneoterápia?
41. Kiss György, Káplár Lajos: Intim kérdésekről a nőgyógyászati balneoterápiában

16.30

A Magyar Balneológiai Egyesület Közgyűlése (II. meghirdetés)

2010. november 21., vasárnap

**9.00–10.10 KEREKASZTAL konferencia III.
Aquatic terápiás lehetőségek
Moderátor: Bender Tamás**

42. Bender Tamás: Az immerzió élettana
43. Barnai Mária: A Halliwick módszer filozófiája
44. Kádas Éva: Subaqualis mozgás – hidrodinamikai tényezők
45. Sziráki Edina, Patay Dóra: Elasztikus erőterek vízben – alapok és módszerek
46. Pribélyi Péter, Sziráki Edina, Patay Dorottya: Elasztikus erőterek vízben – az Aquawallgym^{TM}, mint az erőnlét, állóképesség, gyorsaság új eszköze
47. Radnics Adrienn, Szikári Edina, Tímár Judit: Speciális vízi mozgásforma kismamáknak – az Aquanatal

**10.10–11.10 Tudományos ülés VI.
Üléselnök: Keszthelyi Péter, Varga Csaba**

48. Andits Tamás: Így fürdőztök Ti I.
49. Horváth Ágnes: Így fürdőztök Ti II.
50. Varga Csaba: A vizek összetételének és szennyezéseinek toxikológiai vonatkozásai – cianobaktérium eutrofizáció
51. Gerencsér Gellért, Szendi Katalin, Murányi Edit, Varga Csaba: Gyógyiszapok genotoxikológiai vizsgálata

52. Szendi Katalin, Gerencsér Gellért, Murányi Edit, Varga Csaba: Natív és extrahált gyógyiszapok genotoxicitásának vizsgálata bakteriális mutagenitási tesztben
53. Kovács Attila: Vízcseppek a művészetek folyamából

11.10–11.30 Szünet

11.30–12.30 Tudományos ülés VII.

Üléselnök: Bender Tamás, Hortobágyi Judit

54. Horváth József, Szarka Lajos, Sonkoly Pál, Bondor Gyula, Mándó Zsuzsanna: Hévízi fürdőélet a XIX-XX. század fordulóján
55. Tefner Ildikó, Gyetvai Gyula, Lászlófi Andrea, Bender Tamás: A mátraderecskei termál-ásványvíz krónikus derékfájásra való hatása (randomizált kontrollált vizsgálat)
56. Kulisch Ágota, Horváth Katalin, Németh András, Szekeres László, Bender Tamás: A gunarasi termál-ásványvíz gyógyhatásának vizsgálata primér kézarthrosisban szenvedő betegeken
57. Horváth Katalin, Kulisch Ágota, Németh András, Szekeres László, Bender Tamás: A gunarasi termál-ásványvíz gyógyhatásának vizsgálata primér térdarthrosisban szenvedő betegeken
58. Szemcsák Tünde Zsuzsanna, Elek Ildikó, Olvasztó Sándor, Szomják Edit: A szénsavfürdő és az értorna összehasonlítása perifériás artériás érbetegség kezelésében
59. Göbl György, Gadsack Mária: A balneoterápia jelentősége a súlyos alsóvégtagi sérültek rehabilitációjában traumatológiai szemszögből

12.30 A konferencia zárása

Posztterek:

60. Boros Melinda, Helyes Zsuzsanna, Kemény Ágnes, Sándor Katalin, Cseharovszky Renáta, Grósz Judit, Szolcsányi János, Sebők Béla, Kerécz Tamás, Debreceni Balázs, Debreceni László, Pintér Erika: Kéntartalmú fürdők hatásának vizsgálata ízületi gyulladás állatkísérletes modelljeiben
61. Kemény Ágnes, Boros Melinda, Cseharovszky Renáta, Perkecz Anikó, Debreceni Balázs, Sebők Béla, Helyes Zsuzsanna, Pintér Erika: A harkányi gyógyvíz és a sulfivit hatása oxazolonnal kiváltott allergiás kontakt dermatitisz egérmodellben
62. Poprócsi Zsuzsanna, Békefi Ferenc, Gallé Tibor, Bergmann Annamária, Mózes Magdolna, Gyarmati Noémi: Magyarország termálvizei – áttekintés

TUDOMÁNYOS INFORMÁCIÓ

Előadások:

Felhívjuk az előadók figyelmét a rendelkezésükre álló idő pontos betartására. Az előzetesen megadott időtartamok túllépésére nem lesz lehetőség.

Technikai információk: a laptopokra Microsoft XP program van telepítve, kérjük figyeljenek az előadások elkészítésénél arra, hogy a más programban készült előadások vetítése **problémát okozhat**. Saját laptopról **vetítés csak rendkívüli esetben jöhet szóba**. Vista program esetén az átkonvertálhatóság megoldható.

Anyagok feltöltése: az előadóteremben- legkésőbb az előadást megelőzően két órával, illetve a szünetekben. Kérjük a reggeli szekciók előadóit, hogy az anyagokat a megelőző napon tessenék fel a teremben lévő számítógépre.

Beküldött előadások hossza: 8 perc + 2 perc vita

REGISZTRÁCIÓ

A regisztráció nyitva tartása

2010. november 19., péntek 11.00 – 18.00

2010. november 20., szombat 8.00 – 18.00

2010. november 21., vasárnap 8.30 – 12.00

Regisztrációs díjak

	2010. szeptember 15-i és utána történő befizetés esetén, ill. a helyszínen	Napjegy
MBE tagjai	17.000 Ft	7.000 Ft
Nem tag	19.000 Ft	8.000 Ft
Tényleges nyugdíjasok	tértímentes	
Kísérő	6.000 Ft	

A részvételi díj tartalma: a tudományos programon való részvétel, a kiállítás megtekintése, programfüzet, pontszerző igazolás, névkitűző, kongresszusi táska, nyitó fogadás.

Napijegy tartalma: a tudományos programokon való részvétel, a kiállítás megtekintése, programfüzet, névkitűző.

Kísérők részvételi díjának tartalma: a kiállítás megtekintése, nyitó fogadás. A vonatkozó törvények az étkezési, kulturális költségek részletezését írják elő, így a számlán külön sorban kerülnek feltüntetésre.

KIÁLLÍTÓK, TÁMOGATÓK

TÁMOGATÓK

Gyula Város Önkormányzata

Békés Megyei Egészségturisztikai Klaszter

Gyulai Turisztikai Nonprofit Kft.

Gyulai Húskombinát Zrt.

Gyulai Várfürdő – Az egészség bástyája

KIÁLLÍTÓK

ArtMed Kft.
Gyulai Húskombinát Zrt.
IBSA Pharma Kft.
KIMEX E.N.S. Hungary Kft.
Merck Kft.
OMSZÖV-MEDIC Kft.
U+N Hungaria Kft.

A Nagygyűlés Szervezőbizottsága ezúton mond köszönetet a kiállító és támogató cégeknek, hogy hozzájárultak a rendezvény sikeréhez.

TÁRSASÁGI PROGRAMOK

Nyitófogadás

2010. november 19., péntek – 19.00

(A részvételi díj tartalmazza)

Helyszín: Polgármesteri Hivatal – Díszterem

(5700 Gyula, Petőfi tér 3.)

Gála Vacsora

2010. november 20., szombat – 19.00

Jelentkezés a jelentkezési lapon megadott feltételek szerint.

Helyszín: Park Étterem (5700 Gyula, Part utca)

TECHNIKAI INFORMÁCIÓK

TOVÁBBKÉPZŐ PONTOK

Az 52/2003. (VIII. 22.) ESzCsM rendelet alapján a nagygyűlést akkreditálásra beadtuk.

A részvételi igazolást a regisztrációban, 2010. november 21-én, aláírás ellenében vehetik át.

SZÁLLÁS

Az előre megrendelt szállodai szobákat a résztvevő(k) nevére lefoglaltuk, azok a megküldött visszaigazolás szerint vehetők igénybe, az érkezés napján 14.00 órától, az elutazás napján pedig 11.00 óráig. Korábbi érkezés vagy későbbi elutazás esetén a csomagok elhelyezésében a szállodai porta nyújt segítséget.

NÉVKITŰZŐ HASZNÁLATA

A nagygyűlésen a névkitűző használata kötelező, ennek viselésével juthatnak be mind az előadó termekbe, mind pedig a kiállítási területre. Kérjük, hogy érkezéskor a regisztrációs csomagokat felvenni szíveskedjenek, amelyben megtalálják a névkitűzőt is.

FÜRDŐZÉSI LEHETŐSÉG A GYULAI VÁRFÜRDŐBEN

A kongresszus résztvevői a névkitűzővel a Gyulai Várfürdőben szabad bejárást és egy szauna belépőt kapnak a recepción, térítésmentesen.

A fürdő nyitvatartási ideje:

Az év minden napján: 8.00–19.00,

Wellness Centrum és Castello Szaunapark: 9.00–19.00.

Éjszakai wellness fürdőzés minden pénteken és szombaton: 20.00–24.00 (bejárat a főbejárat felől)

GYULA MEGKÖZELÍTHETŐSÉGE

Személygépkocsival:

- Budapestről Kecskemétig az M5-ös autópályán, majd onnan a részben felújított és kiszélesített 44. sz. főúton.
- Pécs felől a 6-os úton indulva, majd Bonyhádnál ráfordulva az 55-ös útra. Szegedtől a 47-es úton haladva, Békéscsabánál rátérve a 44-es útra.
- Debrecen felől a 47-es főúton haladva Békéscsabáig, majd onnan rátérve a 44-es sz. főútra.

Vasúttal:

- Budapest-Keleti pályaudvarról 7:13 perctől 2 óránként óra 13 perckor indul vonat a Budapest – Békéscsaba (Lökösháza) – Gyula útvonalon.
Átszállás: Békéscsabán
Menetidő: 3 óra
- Szegedről 7:20 perctől 2 óránként óra 20 perckor indul vonat a Szeged – Békéscsaba (Lökösháza) – Gyula útvonalon.
Átszállás: Békéscsabán
Menetidő: 2 óra 53 perc
- Debrecenből 7:08 perctől 2 óránként óra 08 perckor indul vonat a Debrecen – Szolnok – Békéscsaba (Lökösháza) – Gyula útvonalon.
Átszállás: Szolnokon és Békéscsabán
Menetidő: 3 óra 05 perc

Autóbusszal:

- Budapest, Népliget megállóból naponta 6 óra 45 perckor (menetidő: 4 óra 5 perc), illetve 14 órakor (menetidő: 5 óra 45 perc) indul autóbusz közvetlenül, átszállás nélkül Gyulára.
- Szegedről naponta 5 óra 50 perckor (menetidő: 2 óra 55 perc), 8 óra 07 perckor (menetidő: 2 óra 28 perc), illetve 17 óra 45 perckor (menetidő 2 óra 55 perc) indul autóbusz közvetlenül, átszállás nélkül Gyulára.
- Debrecenből naponta 6 órakor (menetidő: 3 óra 10 perc), 8 óra 10 perckor (menetidő: 2 óra 35 perc), 12 óra 20 perckor (menetidő: 2 óra 59 perc) indul autóbusz közvetlenül, átszállás nélkül Gyulára.

Mert gyógyszedő azért nem vagyok!¹

RÖVIDÍTETT ALKALMAZÁSI ELŐÍRÁS Aclasta 5 mg oldatos infúzió **Hatóanyag:** A palackban lévő 100 ml oldat 5 mg vízmentes zoledronsavat tartalmaz. **Terápiás javallatok:** Osteoporosis kezelése olyan poszmenopausában lévő nőknél, olyan férfainál akiknél fokozott a csonttörések kockázata. Ebbe beletartoznak a közelmúltban kistráumas csípőtörést szenvedett betegek is. Szisztémás glükokortikoid-kezeléssel összefüggő osteoporosis kezelése olyan férfainál és nőknél, akiknél fokozott a csonttörések kockázata. A csontok Paget-kórnak kezelése. **Adagolás és alkalmazás:** Poszmenopausális osteoporosis és férfiak osteoporosisának valamint szisztémás glükokortikoid-kezeléssel összefüggő osteoporosis kezelésére és Paget-kórból az ajánlott adag egyetlen 5 mg-os Aclasta intravénus infúzió, évente egy alkalommal. Az Aclasta 100 ml, beadásra kész infúziós oldatban 5 mg) levegőtérletős infúziós szereléken keresztül, állandó sebességgel kerül beadásra. Az infúzió beadásának ideje nem lehet rövidebb 15 percnél. Nincs szükség dózismódosításra azon betegek esetében, akiknek a kreatin clearance-e ≥ 35 ml/perc vagy károsodott a májműködésük. A közelmúltban kistráumas csípőtörést szenvedett betegeknek az Aclasta infúziót a csípőtörés műtétét követően két héttel vagy még későbbi időpontban beadni. Az alkalmazás előtt megfelelő hidrációt, valamint kalcium és D-vitamin pótlást javasolt. A közelmúltban kistráumas csípőtörést szenvedett betegeknek az első Aclasta infúzió előtt egy teltő, 50 000 – 125 000 NE D-vitamin dózis szájban át történő vagy intramuscularis adása javasolt. Az Aclasta biztonságosságát és hatásosságát gyermekek és 18 év alatti serdülők esetében nem igazolták. **Ellenjavallatok:** A készítmény hatóanyagával vagy bármely segédanyagával szembeni túlérzékenység, hypocalcaemia, terhesség és szoptatás. **Különleges figyelemreztetések és az alkalmazással kapcsolatos óvintézkedések:** A renális mellékhatások kockázatának a lehető legkisebbre történő csökkentése érdekében a következő óvintézkedéseket kell megtenni: a kreatin clearance-et az Aclasta minden egyes beadása előtt meg kell mérni. Az Aclasta nem alkalmazható azoknál a betegeknél, akiknek a kreatin clearance-e < 35 ml/perc. A serum kreatininszint átmeneti emelkedése nagyobb lehet azoknál a betegeknél, akiknél alapbetegségként veseelégtelenség van. A veszélyeztetett betegeknél mérlegelni kell a serum kreatininszint folyamatos ellenőrzését. Az Aclastát óvatossággal kell alkalmazni, ha olyan, egyéb gyógyszerrel alkalmazták egyidejűleg, amelyek hatással lehetnek a veseműködésre. A betegeket, főként az idős betegeket és azokat, akik vizezhajtó-kezelést kapnak, az Aclasta adása előtt megfelelően hidratálni kell. Az Aclasta egyszeri adagja nem lehet több, mint 5 mg, és az infúzió időtartamának legalább 15 percnél kell lennie. Az előzetesen fennálló hypocalcaemiát megfelelő kalcium és D-vitamin bevétellel kell kezelni az Aclasta terápia megkezdése előtt. Az ásványi anyagcsere egyéb zavarait szintén hatékonyan kell kezelni (pl. csökkent melnikajszintűg rezerv, intestinális kalcium malabszorpció). A kezelőorvosoknak ezen betegeknél ellenőrzést mérlegelniük kell. Az Aclasta alkalmazása mellett megfelelő kalcium és D-vitamin bevétel javasolt. Ezenkívül, Paget kóros betegek számára fokozottan ajánlott adekvát – legalább napi kétszer 500 mg elemi kalciumnak megfelelő – kalciumpótlást biztosítani az Aclasta alkalmazását követően legalább 10 napig. A betegeket tájékoztatni kell a hypocalcaemia tünetéről, és biztosítani kell a megfelelő klinikai ellenőrzéseket a kockázati időszakban. Ritkán súlyos, és esetenként a munképességét akadályozó csont-, izületi és/vagy szomatálmakrosz származó és a bioszfónátokat, köztük Aclastát kapó betegeknél. Az Aclasta ugyanazt az onkológiai javallatokban alkalmazott hatóanyagot tartalmazza, mint ami a Zometával található (zoledronsav), és a Zometával kezelt beteget nem szabad Aclastával kezelni. Az állkapocs osteonecrosistól származó és tüdőgyulladás azon diagnosztikus beutalások esetén, akik bioszfónátot is tartalmazó kezelésben részesültek, ide értve a zoledronsavat is. Sokan közlik a kemoterápiát és kortikoszteroidot is kaptak. **Gyógyszerkölcsönhatások és egyéb interakciók:** Óvatosságra van szükség, ha olyan gyógyszerekkel együtt alkalmazzák az Aclastát, amelyek jelentősen befolyásolhatják a veseműködést (pl. aminoglikozidok és vizezhajtók). **Fogamközpertes kori nők:** Az Aclasta fogamközpertes nők számára nem ajánlott. **Nemkívánatos hatások és mellékhatások:** Az Aclasta alkalmazását követően jelentéktelen gyakori és gyakori mellékhatások: láz, pitvarbrillilláció, fejfájás, szédülés, hányinger, hányás, hasmenés, myalgia, arthralgia, csontfájdalom, hátfájás, végtagfájdalom, influenzaszerű tünetek, hidegrázás, fáradtság, gyengeség, fájdalom, rossz közérzet, reakció az infúzió beadása helyén, ocularis hyperaemia, Creativ proteinszint emelkedés, Paget-kórból gyakori mellékhatás a hypocalcaemia. Egy poszmenopausális osteoporosis vizsgálóból pitvarbrillillációról származó beutalások. Tülayomrészt az infúzió beadása helyén, ocularis hyperaemia, Creativ proteinszint emelkedés, Paget-kórból gyakori mellékhatás a hypocalcaemia. Egy poszmenopausális osteoporosis vizsgálóból pitvarbrillillációról származó beutalások. Tülayomrészt az infúzió beadása helyén, ocularis hyperaemia, Creativ proteinszint emelkedés, Paget-kórból gyakori mellékhatás a hypocalcaemia. **Megjegyzés:** A fergalomba hozatal engedély kiadásának dátuma, száma: 2010.05.12.; EU/1/05/208/001/002. Bővebb információért olvassa el a gyógyszer alkalmazási előírását is! A feltüntetett árak és támogatások forrása: a www.oep.hu/gyogyszer/vetleges/publikus/gyogyszerterozs. Ostralyország: „Sz” „Arak” : Fogyasztási ár: 90340 Ft. Poszmenopausis és férfi osteoporosis indikációban támogatás mértéke 70%-os, összege: 63238 Ft. Tértési díj: 27102 Ft. Paget-kórból 100%-os támogatással rendelkezik. Támogatás összege: 90040 Ft. Tértési díj: 300 Ft. 2010.09.04.-én érvényes adatok.

Hivatkozások: 1. McClung M és mtsai Bone 41:122-128. (2007). 2. Aclasta alkalmazási előírás 2010. 05. 12.